

I konstnärens närvaro

Elisabeth Athles utställning "Vem är jag? Vem är du?" på Härke Konstcentrum.

Sommaren 2013 såg jag ett par röda figurer uppe i ett träd, som såg ned på en skål av metall. Det var tydligt att något väntade på att utspela sig och när jag såg ned i skålen fick jag se min egen spegelbild. Det hela anspelade på Hamlets klassiska fråga "Att vara eller inte vara, det är frågan", fast här fick betraktaren alltså beskåda sitt eget huvud och frågan blev än mer påträngande. Detta var mitt första möte med ett verk av Elisabeth Athle och det ägde rum på en Land Art utställning i Espnäs utanför Östersund, under en period en nästan årligen återkommande tilldragelse.

Sedan dess har jag på olika utställningar kunnat konstatera hur mångsidig Athle är som konstnär. Det har varit abstrakt expressivt i måleri och grafik, med en tydlig musikalitet. Andra gånger har jag kunnat urskilja olika teman, som trådar och rötter som får symbolisera de band vi har till olika företeelser eller hur vi bygger upp vår identitet. Ett annat tema har varit de masker vi människor bär inför varandra och kanske även inför oss själva.

Möten är det gemensamma för den nu aktuella utställningen och eftersom den är retroaktiv återfinns flera verk och teman som jag kunnat se på tidigare utställningar. Titeln "Vem är jag? Vem är du?" kan få många att tänka på Arja Sajonmaas 80-talslåt med liknande refräng. Fast de associationerna leder nog fel, i Athles fall rör det sig inte i först hand om kärleksmöten utan om möten mellan olika individer som har förändrats över tid.

Det är ett 20 år långt konstnärskap som Athle nu summerar och de människor som inspirerat till verken har genomgått förändringar. På samma sätt har konstnären själv förändrats och det kan finnas anledning att fråga sig om bilden av en individ stämmer, om den någonsin stämt och hur bilden hängde ihop med den konstnären själv var, eller uppfattade sig vara, då verket skapades.

När jag diskuterar utställningen med Athle framkommer det att frågor som uppkommit när hon planerade utställningen mynnat ut i en performance. Här upphör även den retrospektiva delen av utställningen, för detta är något nytt i hennes konstutövande. Athle kommer själv att vara närvarande i halvtimmespass, sittande i en fåtölj i en avskild del av utställningsrummet. Här kan besökare sätta sig intill, hålla hennes hand och sedan skriva ned vad de upplevde under denna tid.

Precis som Marina Abramovics performance *The Artist is Present* på Museum of Modern Art i New York år 2010 sätter detta fokus på en förbisedd del av vårt samhällsliv. När vi allt mer upptagna sitter framför en dator hela dagarna finns allt mindre tid åt att mötas och umgås i varandras fysiska närhet. Fast i jämförelse med Abramovics ultraoffentliga uppträdande framstår Athles som en diskret terapi.

Den andra performance som Athle utför under utställningen är uttalat samhällskritisk och bärs fram av ett känsloladdat engagemang. Under vernissagedagen deltog hennes man och dotter i en protest mot utvisningen av ensamkommande flyktingbarn i Stockholm. Hennes sätt att delta konstnärligt är att bygga upp en performance med blommor och jord. Likt den svenska staten trampar hon ned och rycker upp färska blommor som får symbolisera flyktingbarnen som hunnit rota sig i Sverige, och kastar dem döende till marken.

Text och foto: Torbjörn Aronsson

Volym 2017-03-18